

ПРИРАЧНИК

ЗА ОРГАНИЗАЦИЈА

на завршните турнири во младинските лиги

ADAQTRA МЛАДИНСКИ ЛИГИ

Сезона

2025/2026

СОДРЖИНА

---

1. ГЕНЕРАЛНИ ПРИНЦИПИ

- 1.1 Вовед
- 1.2 Должности на Кошаркарската Федерација на Северна Македонија
- 1.3 Должности на организаторот
- 1.4 Натпреварувачки дел

2. ОРГАНИЗАЦИСКА СТРУКТУРА

- 2.1 Формирање на Локален Организациски Комитет (ЛОК)
- 2.2 Ангажирани лица за време на Завршниот Турнир
- 2.3 Лица од Канцеларијата на КФСМ вклучени во организацијата
- 2.4 Обврски кон безбедносните и итните служби

3. ОРГАНИЗАЦИЈА И ТЕК НА НАТПРЕВАР

4. СПОРТСКА САЛА

- 4.1 Општи одредби
- 4.2 Соблекувални
- 4.3 Записничка маса
- 4.4 Трибина за тимовите учесници
- 4.5 Трибина за новинарите и ТВ екипите
- 4.6 Паркинг
- 4.7 Обележување на спортската сала

5. АКРЕДИТАЦИИ И БИЛЕТИ

6. ЦЕРЕМОНИЈА ЗА ОТВОРАЊЕ И ЗАТВОРАЊЕ НА ЗАВРШНИОТ ТУРНИР

- 6.1 Генерална проба
- 6.2 Церемонија за затворање на Завршниот турнир

7. МАРКЕТИНГ И ПРОМОЦИЈА

- 7.1 Брендирање
- 7.2 Наградни игри и промоции
- 7.3 Забавна програма за време на паузите

1. ГЕНЕРАЛНИ ПРИНЦИПИ

1.1. Вовед

Во овој прирачник ќе бидат дефинирани основните побарувања за организација на завршните турнири во младинските категории, мажи и жени. Организатор на завршниот турнир е Кошаркарската Федерација на Северна Македонија која преку својата канцеларија задолжена за натпреварувања во младинските категории објавува јавен конкурс за наддавање – лицитација за организатор на завршниот турнир. На конкурсот можат да учествуваат сите субјекти кои ќе ги исполнат општите одредби од овој Прирачник. Доколку некој субјект го излицитира завршниот турнир, правата и обврските за организација на турнирот му се пренесуваат на тој субјект веднаш по потпишувањето на договорот за права и обврски за организација. Сите регулативи на ФИБА и Кошаркарската Федерација на Северна Македонија се во полна важност како дополнување на овој Прирачник.

1.2 Обврски на КФСМ

Кошаркарската Федерација на Северна Македонија (во понатамошниот текст КФСМ) ќе направи сè што е во нејзина моќ за завршниот турнир да биде организиран на највисоко ниво. КФСМ ќе ја контролира и надгледува организацијата во сите нејзини сегменти и ќе настапува превентивно и советодавно поради надминување на сите евентуални потешкотии и проблеми во текот на организацијата.

1.3 Должности на организаторот

Организаторот на завршниот турнир мора да направи сè за да ги исполни сите барања и обврски кои се составен дел на овој Прирачник и договорот кој ќе биде потпишан. Организаторот ќе обезбеди едно лице од Локалниот Организационски Комитет (ЛОК) кое ќе биде во придружба и на располагање на надлежните лица од КФСМ, пред и за време на одржувањето на завршниот турнир.

1.4 Натпреварувачки дел

На финалните турнири од младинските лиги учествуваат четири (4) екипи. Организаторот е должен до одговорното лице во КФСМ да достави термини за одржување на сите натпревари на екипите учеснички најдоцна во рок од 24 часа од наддавањето за организација на завршниот турнир. Натпреварите меѓусебно мора да бидат во временско растојание согласно со Пропозициите за натпреварување, со тоа што почетокот на последниот натпревар во денот не смее да биде закажан подоцна од 21:00 часот.

2. ОРГАНИЗАЦИСКА СТРУКТУРА

2.1. Формирање на Локален Организациски Комитет (ЛОК)

По добивањето на организацијата на завршниот турнир, организаторот е должен да формира Локален Организациски Комитет (ЛОК) кој ќе биде одговорен за комплетна организација на завршниот турнир и ќе биде во постојана комуникација со одговорните лица од КФСМ.

Организаторот треба да определи соодветни лица за:

- Менаџер на настанот (Event manager) – одговорно лице кое е запознато со сите детали на настанот, моментално може да донесува извршни одлуки по сите прашања и кое е примарен контакт со КФСМ. Менаџерот на настанот ги презема обврските и одговорностите и на сите останати долунаведени лица, во случај организаторот да ги нема назначено.
- Одговорно лице за информациски технологии, интернет и техничка инфраструктура во салата (IT manager) – лице кое ќе биде запознаено со целокупната техничка опрема и ќе се стави на располагање за одржување и отстранување на евенутални проблеми со неа.
- Портпарол (Press officer) – лице кое е одговорно за односите со медиумите, најава, организација и распределба на акредитации.
- Менаџер на социјални медиуми – лице кое ќе биде одговорно за промоција на настанот на социјални мрежи и ќе креира соодветна содржина за тоа во координација со КФСМ.
- Одговорно лице за маркетинг (Marketing manager) – одговорно лице за маркетингот во салата, маркетингот пред и за времетраење на завршниот турнир и распределба на пропагандните материјали до медиумите.
- Комесар за безбедност (Security officer) – лице одговорно за целокупната безбедност пред, за време на одржувањето и по завршувањето на завршниот турнир согласно обврските пропишани во Законот за спречување на насилствата на спортските терени.
- Одговорно лице за сала (Venue manager) – лице кое располага со детални информации за спортската сала во која ќе се одржува завршниот турнир.

2.2. Ангажирани лица за време на завршниот турнир

Организацијата на еден настан може да биде успешна само доколку во нејзиното извршување е ангажиран добар тим на луѓе кои ги знаат своите права и обврски и се грижат да бидат навремено и ефикасно исполнети. Потребни лица чие присуство е задолжително за започнување и одвивање на еден натпревар се следните:

- Записничка маса и статистичари, соодветно лиценцирани од КФСМ/ФИБА
- Чистачи на терен за игра (2 лица);
- Официјален спикер - најавувач (1 лице);
- лице кое ќе ги најавува натпреварите по претходно одобрен протокол од КФСМ
- Техничко лице за работа со разглас и аудио опрема - DJ (1 лице);
- лице кое ќе биде задолжено за музика, претходно одобрена од КФСМ
- Професионален фотограф на завршниот турнир;
- лице кое ќе ги доставува фотографиите до КФСМ.
задолжителни фотографии: Групни фотографии од учесниците, групна фотографија од официјалните лица (судии и делегат), фотографии од игра (најмалку 10 испратени по завршување на првата четвртина, останатите по завршување на натпреварот), фотографии од церемонијата за затворање на турнирот и дополнителни фотографии кои КФСМ ќе ги побара (фотографии со видлив спонзор, раководство итн.).

- Официјален снимател за вршење на пренос во живо на сите натпревари (live stream) (1 лице);
- Медицински тим (сместен на посебно место во салата, видливо за целата публика, со олеснет пристап кон теренот);
- Лица за обезбедување (по проценка на комесарот за безбедност).
- Хостеси за завршна церемонија.

2.3. Лица од канцеларијата на КФСМ вклучени во организацијата

Во подготовките и за времето на одржување на завршниот турнир, канцеларијата на КФСМ ќе ги стави на располагање своите човечки ресурси на организаторот. Назначени одговорни лица ќе бидат на располагање и во блиска соработка со соодветните лица од ЛОК веднаш по добивањето на организацијата, па сè до завршувањето на завршниот турнир.

2.4. Обврски кон безбедносните и итните служби

Организаторот е должен да го пријави завршниот турнир во МВР најдоцна 24 часа по добивање на организацијата. Организаторот е должен да ангажира соодветно обезбедување од лиценцирана агенција кое ќе биде присутно за време на сите натпревари. Организаторот е должен да го пријави завршниот турнир во територијалната противпожарна единица и да ги сноси евентуалните финансиски трошоци за обезбедување на едно противпожарно возило со екипа за целото време на одржување на завршниот турнир, освен ако не биде поинаку побарано од МВР. Организаторот е должен да обезбеди од јавна или приватна здравствена установа, медицинска екипа составена од доктор, медицинска сестра и возач, заедно со санитарско возило опремено со имобилизирачки носила, кислород, дефибрилатор и останата придружна медицинска опрема. Ангажираните лица од агенцијата за обезбедување не смеат да дозволат присуство на лица во сектори каде што нивната акредитација или ВИП карта не го дозволува тоа.

3. ОРГАНИЗАЦИЈА НА НАТПРЕВАР

Организацијата и текот на натпреварите е регулирана со посебни одредби во Пропозициите и Правилникот за натпреварување на младинските лиги за соодветната натпреварувачка сезона. Сите регулативи на ФИБА и Кошаркарската Федерација на Северна Македонија се во полна важност како дополнување на овој Прирачник.

Организаторот е должен еден час пред почетокот на натпреварот на двете екипи да им додели:

- Соблекувална,
- Шест (6) топки,
- Вода (мин. 18 фабрички флаширани шишиња од 1,5 литри за играчите и 6 фабрички флаширани шишиња од 0,5 литри за стручниот штаб), и
- Мраз.

Организаторот е должен 30 минути пред почетокот на натпреварот да достави:

- Дванаесет (12) фабрички флаширани шишиња од 0,5 литри вода на записничката маса.

4. СПОРТСКА САЛА

4.1 Општи одредби

Спортската сала каде ќе се одигруваат натпреварите од завршниот турнир мора да биде лиценцирана односно одобрена од страна на Комисијата за проверка на сали која ги одобрува спортските сали за кошаркарските натпревари пред почетокот на натпреварувачката сезона. Минималната температура во спортската сала мора да изнесува 12° степени за време на сите натпревари од завршниот турнир.

4.2 Соблекувални

Спортската сала каде што ќе се одржува завршниот турнир мора да располага со четири соблекувални за играчи комплетно функционални со:

- Клупи или столчиња за минимум 12 играчи и минимум 24 закачалки;
- Минимум четири (4) туш кабин и соодветен број на тоалети;
- Придружни елементи за хигиена;
- Еден (1) медицински кревет за масажа;
- Функционална брава која гарантира сигурност на соблекувалната.

Покрај соблекувалните за играчи потребно е да располага и со две соблекувални за официјалните лица со функционални:

- Клупи, или столчиња за 4 лица со маса и 4 закачалки;
- Еден (1) туш кабина и функционален тоалет;
- Придружни елементи за хигиена;
- Мал фрижидер (доколку постои можност).

4.3. Записничка маса

Спортската сала потребно е да располага со записничка маса каде што ќе може да се сместат осум (8) лица. Записничката маса по Правилникот за натпреварување задолжително мора да е подигната, да има доволно приклучоци за електрична енергија, минимум пет (5) приклучоци, а пожелно е покрај Wi-Fi интернетот во салата до записничката маса да има спроведено и интернет со кабел (LAN врска со минимум 10Mbps DI/Up).

4.4. Трибина за тимовите учесници

Организаторот е должен во одреден дел од спортската сала специјално да назначи “трибина за тимовите учесници”, со капацитет од 60 столчиња, каде ќе можат да пристапат само екипите кои учествуваат на завршниот турнир со прикажување на својата акредитација. Пожелно е оваа трибина да се наоѓа позади едниот кош со цел поголема безбедност на тимовите учесници и нивен полесен и побрз пристап до неа. Доколку спортската сала нема доволен капацитет за поставување на ‘трибина за тимовите учесници’ организаторот е должен да обезбеди дополнителни билети на трибините за публика.

4.5. Трибина за новинарите и ТВ екипите

Организаторот е должен да ги смести новинарите на специјално определен простор – новинарска ложа, за која доколку нема специјално наменето место на трибините, пожелно е да биде зад едниот кош, спротивно од трибината за тимовите учесници. Новинарската ложа потребно е да биде наместена во школски систем, со доволно приклучоци за електрична енергија и капацитет за седење за 20 лица, кои ќе можат да пристапат до неа само со акредитација “НОВИНАР”. Организаторот е должен да и излезе во пресрет на националната телевизија која ќе го врши директниот телевизиски пренос од спортската сала со овозможување на физички услови за поставување на камерите и коментаторското место на одредени позиции во салата, доколку тоа е побарано од страна на телевизиската куќа. Организаторот е должен да изработи специјални елечи за фоторепортерите и камерманите кои ќе бидат задолжителни за време на завршниот турнир и кои ќе му овозможат на фоторепортерот/камерманот движење по дозволения дел околу теренот.

4.6. Паркинг

Организаторот е должен да ги обележи возилата на организацијата и на КФСМ со специјални налепници/пропусници. Организаторот е должен да обезбеди бесплатен паркинг за возилата на КФСМ, МВР, итната помош и противпожарната служба. Препорака од КФСМ до организаторот е паркингот околу салата да биде отворен само за претходно-наведените возила, а останатите возила да бидат пренасочени на околни паркинзи. Организаторот е должен да обезбеди специјално место за паркинг на возилото на брзата помош и на против пожарното возило по насока на одговорните лица од КФСМ. Организаторот е должен да обезбеди специјално место за паркинг за возилата на телевизиската куќа која ќе врши пренос од завршниот турнир.

4.7. Обележување на спортската сала

Спортската сала внатрешно и надворешно мора да биде означена со стрелки за насока на публиката и екипите. Сите влезови и простории мора да бидат видливо означени на влезната врата. На сите влезни врати мора да има поставено „правила за однесување во спортската сала“ и листа на забранети односно дозволени предмети за внесување во салата.

5. АКРЕДИТАЦИИ И БИЛЕТИ

Организаторот на завршниот турнир е должен да изработи акредитации и да изврши нивна распределба до крајните корисници, најдоцна 12 часа пред почетокот на завршниот турнир. Акредитациите се во стандардизирана големина, пластифицирани и се изработуваат по добиен графички формат од страна на КФСМ. Организаторот е должен да му додели на секој клуб учесник на завршниот турнир по 21 „ТИМ“ акредитации и по 2 „ВИП“ акредитации. Организаторот е должен на КФСМ да и додели осум (8) „ОРГАНИЗАТОР“ и четири (4) „ВИП“ акредитации. Организаторот е должен на сите медиуми да им додели по две (2) акредитации од медиум и тоа една „НОВИНАР“ и една „ТВ/ФОТО“. Организаторот е должен за телевизиската куќа која ќе го врши преносот да додели петнаесет (15) акредитации „ТВ“. Организаторот е должен на сите лица ангажирани во организација да им додели по една „ОРГАНИЗАТОР“ акредитација и на сите лица ангажирани како обезбедување на завршниот турнир по една акредитација „ОБЕЗБЕДУВАЊЕ“. Влезниците се во формат и дизајн на организаторот и се изработуваат по добиено одобрување од страна на КФСМ. Дизајнот за влезниците треба да се достави до одговорното лице од КФСМ пред нивното печатење. Влезниците

задолжително е да бидат нумерирани, и организаторот е должен да му овозможи на секој сопственик на билет да седи на своето нумерирано седиште. Организаторот е должен да и достави на КФСМ по дваесет (20) ВИП билети за секој натпревар од завршниот турнир. Организаторот е должен да му достави по шест (6) ВИП билети на секој од клубовите кој настапува на одредениот натпревар. За финалниот натпревар организаторот е должен да достави до КФСМ десет (10) ВИП билети за државниот протокол.

6. ЦЕРЕМОНИЈА ЗА ОТВОРАЊЕ И ЗАТВОРАЊЕ НА ЗАВРШНИОТ ТУРНИР

6.1 Генерална проба

Организаторот на завршниот турнир е должен да организира генерална проба со претставници од ЛОК како и претставници од КФСМ кои со меѓусебна координација ќе ги утврдат условите за организација на турнирот. Пред генералната проба, организаторот е должен да достави сценарио (протокол) за церемонија за затворање на завршниот турнир. Доколку се увидат неправилности или несоодветни услови за организација организаторот е должен да ги исправи во најбрз можен рок или да понуди алтернативно решение. На генералната проба, покрај претставниците од ЛОК и од КФСМ, задолжително е присуството на:

- Менаџерот на настанот;
- Одговорно лице за ИТ;
- Портпарол;
- Менаџер на социјални медиуми;
- Одговорно лице за маркетинг;
- Комесар за безбедност;
- Одговорно лице за сала;
- Најавувач;
- DJ.

6.2 Церемонија за затворање на финалниот турнир

Церемонијата за затворање на завршниот турнир започнува веднаш по крајот на финалниот натпревар од турнирот. Организаторот е потребно да подготви сценарио (не подолго од 5 минути) и да го достави до одговорното лице од КФСМ на одобрување, најдоцна 24 часа пред почетокот на завршниот турнир. На доделувањето на медалите, лицата вклучени во протоколот за доделување се дискрециското право на КФСМ. Организаторот може да обезбеди подиум за победникот, кој ќе биде монтиран од страна на организаторот на средината на теренот, во рок од максимум две (2) минути, веднаш по завршувањето на финалниот натпревар.

7. МАРКЕТИНГ И ПРОМОЦИЈА

7.1 Брендирање

Организаторот се стекнува со право да ја брендира спортската сала и теренот каде ќе се одигруваат натпреварите од завршниот турнир. Организаторот е должен да и достави список на спонзори и распоред на КФСМ на брендинг во спортската сала и на теренот најдоцна 24 часа по добивање на организацијата. Организаторот е должен да и обезбеди на КФСМ простор за брендирање на спонзори доколку Федерацијата тоа го побара.

7.2. Наградни игри и промоции

Организаторот и КФСМ, независно еден од друг, имаат право да организираат наградни игри и промоции пред и за време на завршниот турнир. Организаторот е должен да достави детално сценарио за наградната игра односно промоција до одговорното лице од КФСМ, најдоцна 24 часа од добивање на организацијата, за нејзино одобрување. Организаторот треба да гарантира дека со наградната игра, односно со промоцијата, нема да се наруши натпреварувачкиот дел од завршниот турнир, ниту ќе навлезе во неговиот тајминг. Сите активности поврзани со наградната игра односно промоција (доколку таа се одвива за време на натпреварите) треба да бидат во прекин, најдоцна до 60 секунди пред започнување на натпреварот. За време на паузата на полувремето организаторот има право да го искористи теренот за наградна игра во првите пет минути од паузата.

7.3. Забавна програма за време на паузите и помеѓу натпреварите

Организаторот на турнирот има слобода да организира забавна програма за време на паузите и помеѓу натпреварите. За тоа, должен е организаторот да достави детална програма до КФСМ за одобрување, најдоцна 24 часа од добивање на организацијата.

Пред почетокот на натпреварите, за време на паузите на натпреварите и помеѓу натпреварите, организаторот е должен да пушта (energy up) музика од разглас. Организаторот е должен на разглас (или во живо) да ја пушти (изведува) химната пред почетокот на секој натпревар од завршниот турнир.

Комесар за натпреварување
Александар Милојевиќ

Претседател на КФСМ
Томе Главчев

